

GULLSPÅNGS KOMMUN

LIKABEHANDLINGSPLAN

för

förskolor, fritidshem, skolor & lärcentrum

Planen syftar till att främja barns och elevers rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder, samt förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.

Diskrimineringslag: SFS 2008:567

Skollagen 6 kapitlet anger:

Målinriktat arbete

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

VISION

Barn och unga i Gullspångs kommun påverkar sina liv och bidrar till en hållbar värld.

DEKLARATION

I Gullspångs kommun utvecklar alla en god självkänsla och ett gott självförtroende.

Likabehandlingsplan

Gullspångs kommun ska ha en likabehandlingsplan som syftar till att förverkliga skolans vision. Utifrån likabehandlingsplanen ska varje verksamhet upprätta en årlig plan där man beskriver de specifika åtgärder som ska prioriteras. Planen omfattar samtliga barn, elever och vuxna som studerar i Gullspångs kommun.

Ansvar

Gullspångs kommuns vision samt diskrimineringslagen är de riktlinjer vi arbetar efter. För att förtydliga vad vi gör för att förebygga diskriminering och kränkande behandling, har vi utarbetat en skolövergripande likabehandlingsplan.

Förvaltningschefens ansvar

- Kontinuerlig uppföljning, utvärdering och revidering av planen.
- Styrgruppen för likabehandling.
- Kompetensutveckling i etiska frågeställningar.

Rektors ansvar

- Årlig kartläggning och analys utifrån lagens diskrimineringsgrunder.
- Årlig utvärdering och revidering av förbättringsområden i Likabehandlingsplanen och den årliga planen.

- Utredning utförs, åtgärder vidtas och dokumenteras vid kännedom om diskriminering eller kränkande behandling förekommer.
- Organisationen anpassas i ett främjande perspektiv för eleverna vid schemaläggning, lokalanvändning och schemabrytande aktiviteter.
- Lämpliga åtgärder vidtas om personal misstänks för trakasserier eller annan kränkande behandling av barn/elev
- Polisanmäler vid allvarliga händelser av brottslig karaktär.

Lärare och övrig personals ansvar

- Likabehandlingsplanen tillämpas i det dagliga arbetet.
- Reflektera och ifrågasätta de normer och värderingar som förmedlas genom eget och andras förhållningssätt.
- Åtgärder vidtas och dokumenteras om barn/elev upplever sig kränkt eller diskriminerad.

Barn/elever/vuxenstuderandes ansvar

- Uppvisa ett förhållningssätt mot barn/elever och vuxna som främjar en god anda och inlärningsmiljö.
- Vända sig till någon personal vid kännedom om trakasserier, kränkningar eller diskriminering.

Förebyggande arbete

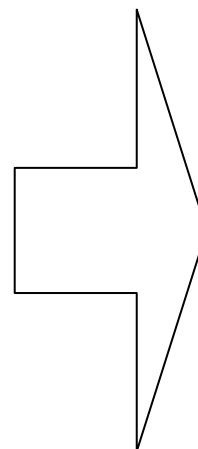
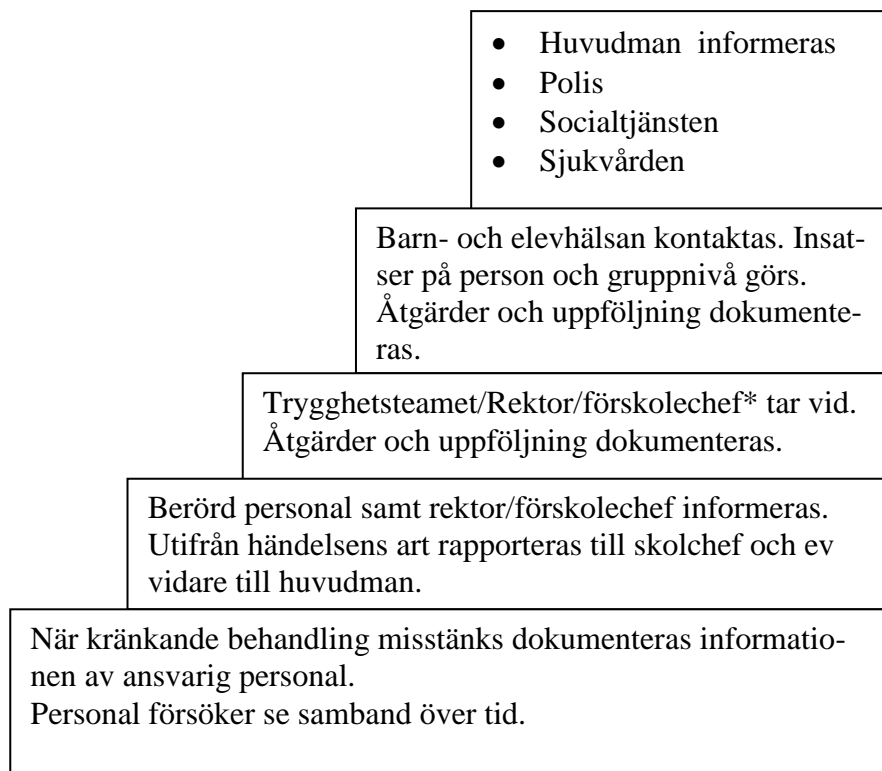
- Styrgruppen för likabehandling träffas kontinuerligt
- Kompetensutbildning i etiska frågeställningar
- Uppföljning och revidering av likabehandlingsplanen
- Vägledande samspel som förhållningssätt (ICDP)

Upptäcka

Vi upptäcker hur Likabehandlingsplanen följs genom observationer, samtal, intervjuer, enkätsvar samt olika kartläggningar. Se årlig plan.

Åtgärdsstrappa vid misstanke om kränkande behandling

Rektor ansvarar för att samtliga åtgärder genomförs.

Åtgärder vid kränkande behandling

- Samtal enskilt med den som blir kränkt. Ta reda på vad som hänt och vilka som deltar i kränkningen.
- Samtal med den som man tror leder kränkningen.
- Samtal med medlöparna (en och en).
- Vid konstaterad kränkande behandling träffas överenskommelse mellan de inblandade.
- Vårdnadshavare och berörd personal informeras.
- Samtliga åtgärder dokumenteras.

UPPFÖLJNING

- Samtal och överenskommelse efter ca en vecka och därefter kontinuerliga samtal under en längre tid med den som blivit kränkt.
- Om åtgärden inte har tillräcklig effekt, tillämpas nästa steg i åtgärdsstrappan.

*Om personal kränker elev, ansvarar Trygghetsteamet/Rektor för utredning och åtgärd.

Förankring

Likabehandlingsplanen finns med i det dagliga arbetet och diskuteras regelbundet i personalgruppen, barn/elev/vuxenstuderandegruppen, föräldragruppen, ledningsgruppen och styrelse för utbildningen.

När ny personal anställs ska vederbörande direkt få information av rektor om skolans Likabehandlingsplan inklusive den årliga planen.

När nya barn/elever/vuxenstuderande börjar i Gullspångs kommuns skolor ska elev och vårdnadshavare informeras om Likabehandlingsplanen. Planen är tillgänglig på kommunens hemsida.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning av planen sker kontinuerligt och utvärderas varje läsårets slut i samband med kvalitetsredovisningen.

Fastställd av:
Kommunfullmäktige i Gullspångs kommun

DISKRIMINERINGSGRUNDERNA

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning.

Diskrimineringsgrunderna är:

- **Kön**
- **Etnisk tillhörighet**
- **Religion eller annan trosuppfattning**
- **Funktionshinder**
- **Sexuell läggning**
- **Könsöverskridande identitet/uttryck**
- **Ålder**

Nedan följer några exempel på vad diskriminering/trakasserier kan innebära utifrån de olika diskrimineringsgrunderna.

Kön: Gun vill göra sin praktik på en målerifirma vilket hon blir avrådd från med argumentet: ” Det är för hårt arbete för en tjej.” (diskriminering)

Etnisk tillhörighet: Siv är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Siv MVG, då svenska inte är hennes modersmål. (diskriminering)

Religion eller annan trosuppfattning: Ada är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. (trakasserier)

Funktionshinder: Knut, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar sin plats flera gånger under lektionen. En dag klarar inte läraren av situationen utan skickar hem Knut med orden : ” Du är inte tillräckligt mogen för att gå på gymnasiet.” (diskriminering/trakasserier)

Sexuell läggning: Några elever på skolan brukar vara elaka mot Otto på många olika sätt. Oftast kallar de honom ”jävla bög” och säger att han är ”tjejig”. (trakasserier)

Ålder: Karin får höra att hon inte klarar av att läsa den svåra boken för att hon är för ung. (diskriminering)

Könsöverskridande identitet/uttryck: Några elever retar Pelle för att han har tjejkädrar. Pelle tycker att hans kläder är fina och bekväma. (trakasserier)

Skollagen § 1, Kap 6

Kränkande behandling är att en elevs värdighet kränks och där det saknas koppling till en diskrimineringsgrund.

Förklaring till ord som förekommer i skollagen om kränkande behandling:

Kränkande behandling: Olga blir ofta kontaktad via msn av elever på skolan. Där kallar de henne ”pucko” och ”tjockis”, de har lagt ut bilder av Olga på Lunarstorm. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.

Direkt diskriminering: Att en elev missgynnas med ursprung i diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering: Att alla elever på skolan behandlas lika trots olika förutsättningar.

Trakasserier: Att en elev kränks utifrån diskrimineringsgrunderna.

Ovanstående text är hämtad ur ”Förebygga diskriminering, främja likabehandling i skolan” från JämO, DO, HO, HomO och BEO.

FN:s konvention om barnets rättigheter;

Barnkonventionen bygger på det övergripande perspektivet att barnets bästa alltid ska komma i främsta rummet. Den talar om rätten till liv och utveckling, om barns rätt till inflytande och att få göra sin röst hörd. Detta leder till att man ska ta hänsyn till barnets bästa när olika beslut fattas. Barnet skall skyddas mot alla former av utnyttjande som kan skada barnet i något avseende. Det finns också en skyldighet att skydda barn mot alla former av fysiska, psykiska och sexuella övergrepp och andra former av skada och vanvård. En annan viktig princip är likabehandling, att ingen får diskrimineras på något sätt.

I skollagen § 5, 1 Kap står:

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som arbetar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Arbetsmiljölagen:

I arbetsmiljöverkets föreskrifter om kränkande särbehandling (AFS 1993:17) ställs det krav på skolan att motarbeta kränkningar och mobbning. Där ställs även krav på att skolan har rutiner för att genast ta hand om den som trots förebyggande insatser blir kränkt eller mobbad.

Vid tillbud som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa skall Arbetsmiljöverket underrättas (2 § arbetsmiljöförordningen).

Socialtjänstlagen:

Personal i förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg och skola är skyldiga att ”genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd”.